

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Helle Bonnesen
Helle.Bonnesen@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

11. april 2023

J.nr. 23/01265 – 2023-1052

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 25. januar 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 100 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Helle Bonnesen (KF).

Spørgsmål nr. 100:

” Vil ministeren oplyse andelen af personer, som er blandt de 10 pct. med flest lægekontakter sfa. psykiske lidelser i befolkningen med højest 6 år til folkepensionsalderen, som er på hhv. seniorpension og tidlig pension? Og vil ministeren videre oplyse andelen af personer, der modtager seniorpension eller tidlig pension, som ikke er blandt de 10 pct. med flest lægekontakter sfa. Psykiske lidelser?

Der henvises til artiklen ”Længden af arbejdsliv og type af job er dårlige indikatorer for dårligt helbred blandt seniorer – og for ret til tidlig pension”, bragt på Kraka.dk den 28. juni 2020, herunder for en definition af ”lægekontakter vedr. psykiske lidelser”. Direkte link: https://kraka.dk/analyse/laengde_af_arbejdsliv_og_type_af_job_er_daarlige_indikatorer_for_daarligt_helbred_blandt ”

Svar:

Seniorpension er en tilbagetrækningsordning, som giver mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet op til 6 år før folkepensionsalderen. Seniorpension blev indført 1. januar 2020 med *Aftale om seniorpension for nedslidte*. For at få tilkendt seniorpension er det en forudsætning, at man har en langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet (20-25 år) samt en varig nedsat arbejdsevne på højest 15 timer om ugen i forhold til seneste job. I 2022 modtog i alt 23.900 unikke personer seniorpension.

Tidlig pension er en tilbagetrækningsordning, som gør det muligt for folk at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet op til 3 år før folkepensionsalderen. Retten til tidlig pension blev indført med *Aftale om ny ret til tidlig pension* fra 1. januar 2022. Retten til tidlig pension baserer sig på objektive kriterier og tager udgangspunkt i antallet af år på arbejdsmarkedet. 42, 43 og 44 års anciennitet på arbejdsmarkedet giver hhv. 1, 2 og 3 års ret til tidlig pension. I 2022 modtog i alt 10.700 unikke personer tidlig pension.

Samlet set udgør modtagere af seniorpension og tidlig pension knap 7 pct. af befolkningen med højest 6 år til folkepensionsalderen i 2022.

Der er spurgt ind til lægekontakter som følge af psykiske lidelser for personer, der hhv. modtager seniorpension og tidlig pension. Der forefindes aktuelt kun data for lægekontakter frem til og med udgangen af 2021, dvs. året før det blev muligt at få udbetalt tidlig pension. Antallet af lægekontakter som følge af psykiske lidelser er derfor opgjort i kalenderåret før overgang til hhv. seniorpension og tidlig pension, således at opgørelsesmetoden er ens for de to ordninger. Der tages alene udgangspunkt i lægekontakter som følge af psykiske lidelser i perioden *før* personerne er overgået, og eventuelle yderligere registreringer, der er foretaget mens personerne er på de respektive ordninger, medtages ikke.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af BEU alm. del spørgsmål 98 (2022-23 (2. samling)) for uddybende overvejelser og forbehold vedrørende opgørelsen af lægekontakter, mv. til brug for besvarelsen.

Der bliver spurgt til andelen af personer, der modtager seniorpension eller tidlig pension, og som er blandt de 10 pct. med flest lægekontakter vedr. psykiske lidelser, blandt befolkningen med højest 6 år til folkepensionsalderen. Det kan i den forbindelse oplyses, at det kun er knap 2 pct. af befolkningen med højest 6 år til folkepensionsalderen i 2020 til 2022, der har haft en lægekontakt vedr. en psykisk lidelse. Af den årsag er det ikke muligt at opgøre de adspurgte 10 pct. med flest lægekontakter vedr. psykiske lidelser. Besvarelsen vil i stedet tage udgangspunkt i den del af befolkningen med højest 6 år til folkepensionsalderen, som har haft lægekontakter vedr. psykiske lidelser (2 pct.) og sammenligne med den øvrige del af befolkningen i samme aldersgruppe, som ikke har haft lægekontakter vedr. psykiske lidelser (98 pct.).

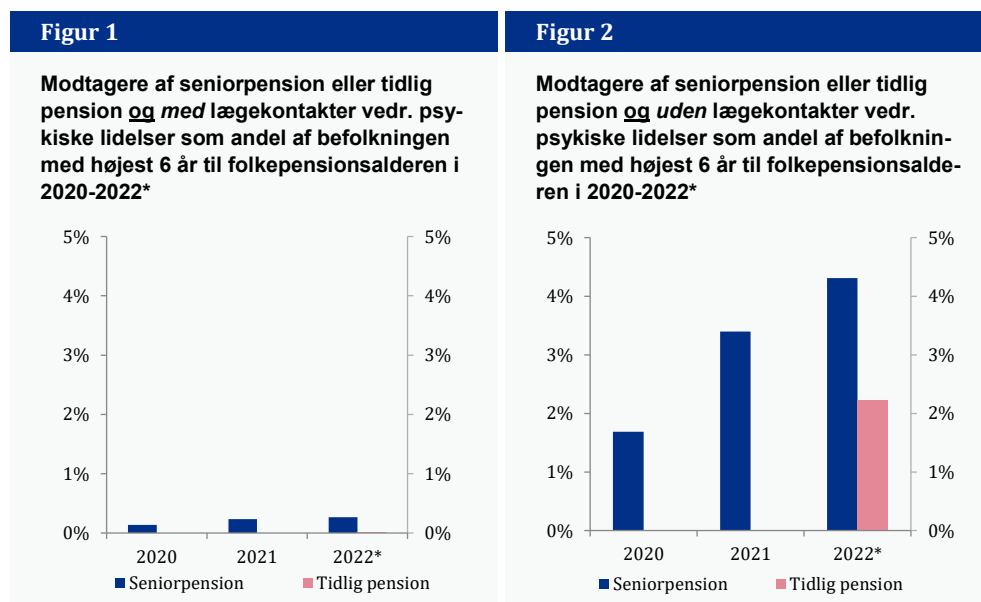
Modtagere af seniorpension, der samtidig er i gruppen med lægekontakter vedr. psykiske lidelser, udgør 0,3 pct. af befolkningen med højest 6 år til folkepensionsalderen i 2022, *jf. figur 1*. Til sammenligning udgør modtagere af seniorpension uden lægekontakter vedr. psykiske lidelser 4 pct., *jf. figur 2*.

Modtagere af seniorpension både med og uden lægekontakter vedr. psykiske lidelser udgør en stigende andel af befolkningen med højest 6 år til folkepensionsalderen fra 2020 til 2022. Det skal ses i sammenhæng med, at der generelt har været en stigende tilgang til ordningen i perioden.

Modtager af tidlig pension, der samtidig er blandt de personer med lægekontakter vedr. psykiske lidelser, udgør så lille en andel af personer i aldersgruppen med maksimalt 6 år til folkepension, at søjlen ikke er synlig i figur 1.

Det bemærkes, at målgruppen for seniorpension alt andet lige vil være større end for tidlig pension, da det er muligt at modtage seniorpension seks år før folkepensionsalderen, mens det gælder tre år før for tidlig pension. Desuden er antallet af personer på seniorpension aktuelt højere end på tidlig pension. Tallene i figur 1 og 2 kan derfor ikke uden videre sammenlignes på tværs af ordninger, da der generelt er en højere forekomst af personer på seniorpension.

Det bemærkes afslutningsvis, som det også fremgår af besvarelsen af BEU alm. del spørgsmål 98 (2022-23 (2. samling)), at opgørelsen af lægekontakter er forbundet med en række forbehold. Det gælder således bl.a. at behandlinger, hvor der ikke gives tilskud via sygesikringen, ikke indgår i opgørelsen. Det betyder således også, at opgørelsen ikke kan give et fuldt dækkende billede af det samlede forbrug af sundhedsydelser. Opgørelsen skal ses i lyset af disse forbehold.

Anm.: Antallet af lægekontakter er opgjort året før, personen modtager seniorpension eller tidlig pension. Eksempelvis er lægekontakter opgjort i 2021 for personer, som modtager enten seniorpension eller tidlig pension i 2022. *Grundet afgrænsninger i data går opgørelsen for 2022 kun til og med uge 48. Lægekontakter vedr. psykiske lidelser omfatter psykologhjælp og psykiatri.

Kilde: Danmark Statistiks befolkningsregister, sygesikringsregisteret og egne beregninger.

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen
Beskæftigelsesminister